

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/25/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120209256
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4120209256.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti H.: H., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova trieda 88 ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov - otca A.. H. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. - O., V. O. XXXX/XB, zast. JUDr. Róbertom Bockaničom, advokátom so sídlom Bratislava, Seberíniho 1 a matky A.. U. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. - O., V. O. XXXX/XB, zast. Mgr. Zuzanou Gálikovou, advokátkou so sídlom Nitra, Farská 33, o návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 18. mája 2021, č. k. 24P/210/2020-99, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) rozsudkom zo dňa 18. mája 2021, č. k. 24P/210/2020-99 (ďalej len napadnutý rozsudok) rozhodol tak, že „Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra 13P/15/2019 - 102 zo dňa 03.09.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9CoP/56/2019 - 163 zo dňa 16.04.2020 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností tak, že maloleté deti H.: H., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy od pondelka v párnom týždni kalendárneho roka od 18:00 hod. do nasledujúceho pondelka v nepárnom týždni kalendárneho roka do 18:00 hod. a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od pondelka v nepárnom týždni kalendárneho roka od 18:00 hod. do nasledujúceho pondelka v párnom týždni kalendárneho roka do 18:00 hod. s tým, že k odovzdávaniu a preberaniu maloletých detí bude prichádzať vždy v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého aktuálne končí zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloleté deti. Súd výživné rodičom neurčuje. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 26, § 24 ods. 2,4, § 62 ods. 6 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“ alebo „ZoR“), § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. CMP.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že otec maloletých detí sa prostredníctvom svojho právneho zástupu písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.08.2020 domáhal, aby súd zveril obe maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždenných intervaloch a to tak, že matka bude mať maloleté deti v osobnej starostlivosti každý párný týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 18.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 18.00 hod. a otec bude mať maloleté deti v osobnej starostlivosti každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od pondelka od

18.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 18.00 hod. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičom výživné súd neurčí. Svoj návrh odôvodnil tým, že nepovažuje v súčasnosti realizovaný model starostlivosti o maloleté deti za správny a optimálny. Je presvedčený o tom, že ideálnym modelom pre jeho deti bude striedavá starostlivosť. Vďaka nej by mali deti možnosť udržiavať a rozvíjať svoj vzťah s oboma rodičmi vo vyváženej miere. Aj samotné deti prejavovali vôľu byť zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov, ale v predchádzajúcom rozhodnutí okresného a krajského súdu nebola táto vôľa detí zohľadnená. Po právoplatnosti rozhodnutia pozoroval na deťoch snahu o to, aby s ním mohli tráviť dlhší čas. Za účelom zistenia vhodnej formy starostlivosti požiadal PhDr. Ďanovského o vypracovanie znaleckého posudku. Zo znaleckého posudku vyplýva, že by bolo vhodné striedanie maloletých detí u rodičov každé dva týždne. Obe deti sa vyjadrili, že preferujú striedavú starostlivosť a sú bezpečne pripútané k obom svojim rodičom.

4. Otec vypočutý ako účastník konania na pojednávaní uviedol, že nakoľko nesúhlasil s rozhodnutím súdu ohľadne zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, tak navštívil s deťmi psychologickú poradňu a dal vypracovať znalecký posudok. Výsledkom tohto posudku je, že by sa mal brať do úvahy názor detí. Keďže obe deti mali psychické problémy, kontaktoval manželku, aby sa spolu dohodli ako budú postupovať. Vybavil im klinického psychológa v Senci, kde bol navrhnutý určitý počet sedení, avšak bývalá manželka s uvedeným nesúhlasila a preto v tom nemohli pokračovať. Následne začal riešiť nočné mory syna tak, ako mu odporučil psychológ. Myslí si, že by tie stretnutia u psychologičky mali pokračovať, manželka však tvrdí, že jej suseda psychologička sa vyjadrila, že syn nemá žiadne problémy. Ohľadne detí sa na ostatných veciach vedia dohodnúť, vychádzajú si vzájomne v ústrety, nie sú problémy ani keď sú deti u neho dlhšie počas prázdnin. Hrávajú sa spolu, učia sa spolu, obaja sa im rovnako venujú. Keď idú ku nemu, tak mu manželka posiela správy ak majú napr. nejakú písomku, aby na to dohliadol, aby sa pripravili. On sa s deťmi rozprával a povedali mu, že chcú byť rovnako u neho aj u matky. Čo sa týka jeho pracovnej doby, tak vie si to v práci zariadiť tak, že keď bude mať deti ten týždeň u seba, tak by mohol mať home office. Aj počas manželstva bol drvivú väčšinu z práce doma skôr on ako manželka. Je pravdou, že táto v apríli 2019 opustila spoločnú domácnosť, avšak deti si následne okrem jedného mesiaca striedali. Deti toto zvládali bezproblémovo a dokonca aj počas prázdnin jeden mesiac bez matky. Teraz ich má za 14 dní 5 dní, čo je tiež model striedavej starostlivosti. Deti sa vyjadrili, že by chceli byť s ním častejšie. Deti si prenášajú iba školské potreby a husle, všetko ostatné majú u neho, pokiaľ by s tým bol problém, zabezpečí im aj učebnice a prenášali by si iba zošity. Obe deti sa vyjadrili k tomu, že H. má nočné mory aj u matky, nielen u neho. Znalecký posudok si dal urobiť aj kvôli svojim povahovým vlastnostiam, ktoré namietala matka v konaní o rozvod. Vyšlo z neho, že je obyčajný bežný človek, ktorý nemá žiadne psychické problémy. Naopak, myslí si, že matka niektoré veci nezvládala emocionálne. Matka deťom nehovorí pravdu, klame im do očí v tom, že nefajčí, stále im vštepovala aký je on zlý človek a klamala o svojom priateľovi. Nevidí žiadne prekážky, aby vzťah medzi deťmi a nimi rodičmi, nemohol byť vyvážený.

5. Právny zástupca otca uviedol, že úloha otca pri výchove detí nie je rovnaká a nemala by byť rovnaká ako úloha matky. Tiež sa domnieva, že otec by mal byť autoritatívny, mal by kontrolovať SMS-ky a komunikáciu 9 a 12 ročných detí a nemal by byť za toto odsudzovaný. Podľa jeho názoru vzťah otec a syn musí byť inej kvality ako vzťah medzi synom a matkou. V konečnom návrhu žiadal, aby súd na základe vykonaného dokazovania, nakoľko preukázali oprávnenosť ich nároku, rozhodol v zmysle ich petitu.

6. Matka vypočutá ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že podľa nej rozhodnutie súdu bolo spravodlivé a aj správne. Nemá nič proti tomu keď chcú ísť deti k otcovi inak ako je v rozsudku, nikdy im v tom nebráni a k otcovi idú. Dohodli sa, že v pondelok bude pre deti praktickejšie keď ich prinesie večer o 18.00 hod., pretože H. chodí na husle a takto je to pre všetkých jednoduchšie. Kvôli tomu, aby boli deti v kontakte s otcom si našla bývanie na F. cca. 500 - 600 metrov od otca. Čo sa týka tej psychologičky, tak otec tam zobral syna bez jej vedomia, keď žiadala od psychologičky nejaké správy, výstupy zo sedení, tak tá jej informácie odmietla poskytnúť a preto nesúhlasila aby tam syn chodil. Čo sa týka tých nočných desov, tak H. ich mal v období keď pozeral rozprávky kde boli postavičky s veľkými očami, ale už teraz ich nemá. Podľa nej je to zdravé dieťa, ktoré nemá žiadnu traumu. Do akej hĺbky majú deti potrebu chodiť k otcovi, do takej im to umožňuje. Tiež im umožnila byť s otcom cez prázdniny mesiac ako to požadoval, ale z toho sa im on venoval asi týždeň, ostatný čas boli so starými rodičmi, krstnou a podobne. Myslí si, že to čo sa deti vyjadrili nie je úplne z ich hlavičky, ale je to tým, že otec deti týmto smerom ovplyvňuje. Nemôže povedať, otec sa snaží, aj deti sa vyjadrili, že sa už zlepšil, že už toľko nekričí, že nie je nervózny. Ďalej matka uviedla, že od 7.5.2021 sa presťahovali do bytu, ktorý je v

jej výlučnom vlastníctve. Deti sa z toho veľmi tešili. Čo sa týka jej priateľa, tak ten nebude s nimi bývať, príde tam raz - dva krát do týždňa. Nevie prečo sa deti takto vyjadrovali ohľadne jej priateľa, lebo doteraz sa na neho tešili, H. keď sa vítajú, až sa mu hodí okolo krku. Deti išli k psychologičke na vyšetrenie od otca, ona je presvedčená, že majú stále pred otcom strach a rešpekt. Je presvedčená, že aj večer pred tým pohovorom deti určitým spôsobom manipuloval. Myslí si, že striedavá osobná starostlivosť je vhodná pre rodičov ale nie pre deti, pretože nikomu by sa nepáčilo, keby sa musel sťahovať od jedného rodiča k druhému, prenášať si veci, vnímať rôzne výchovné metódy. Deti sa teraz veľmi tešia, že majú svoje izbičky, volajú si tam kamarátov. V dome kde býva otec deti žili iba posledné štyri roky, teraz sú omnoho spokojnejšie, šťastnejšie v tomto novom byte ako u otca.

7. Právna zástupkyňa matky chronologicky popísala zmeny, ktoré nastali v živote detí za posledné dva roky. V marci 2019 sa matka s deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti, na konci roka 2019 okresný súd rozhodol o úprave práv a povinností a začal sa realizovať styk otca s deťmi podľa rozhodnutia. V apríli 2020 Krajský súd v Nitre definitívne rozhodol o maloletých deťoch. Po tomto sa situácia detí začala stabilizovať, H. sa prestal pocikávať, učiteľky v škole sa vyjadrili, že deti sa konečne zastabilizovali a otec štyri mesiace na to podal nový návrh na úpravu práv a povinností. Od augusta 2020 sústavne vyvíja tlak na maloleté deti a ich zverenie do SOS. Navštevoval s deťmi psychologov, zobral ich k znalcovi, účasť detí u znalca neodkomunikoval s matkou, tak isto ani ich návštevy u psychologov. V máji tohto roka sa deti konečne presťahovali do vytúženého bytu, konečne sú spokojné a otec týmto svojím návrhom chce znovu zmeniť ich prostredie. Poukazuje na to, že komunikácia rodičov nie je dobrá, je len na úrovni nevyhnutných vecí, ktoré si odkomunikujú. Deti sú pod neustálym tlakom, vyjadrujú svoje názory tak, aby nezranili svojich rodičov, čo znamená, že to nie sú ich názory. Aj znalec v znaleckom posudku skonštatoval, že maloletý H. má zvýšené úzkostné prežívanie a maloletý H. suspektné nočné mory, čo znamená, že deti nie sú v poriadku, avšak v domácnosti matky sa tieto ich problémy neprejavujú, prejavujú sa iba u otca. Deti majú k svojmu otcovi dobrý vzťah, ale zároveň sa ho boja. V konečnom návrhu uviedla, že návrh navrhujú zamietnuť ako nedôvodný, nakoľko neprišlo k podstatnej zmene pomerov v zmysle § 26 Zákona o rodine. Nie sú presvedčení o tom, že súčasné výchovné podmienky, ktoré boli nastavené v apríli 2020 rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sú už pre deti nevyhovujúce. Nebola zaznamenaná žiadna podstatná zmena pomerov, ktorá by mala za následok zmenu predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

8. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že navrhuje, aby boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti s týždňovými intervalmi striedania. V prípade ak by súd určoval výživné, jeho výšku ponechávajú na súd.

9. Po vykonanom dokazovaní prvoinštančný súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Nitra 13P/15/2019-102 zo dňa 3.9.2019 bolo manželstvo rodičov maloletých detí H. rozvedené. Na čas po rozvoze manželstva súd zveril maloletého H., nar. XX.X.XXXX a maloletého H., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého H. sumou 170 eur mesačne a na výživu maloletého H. sumou 160 eur mesačne. Súd zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi počas bežného roka každý nepárny týždeň od štvrtka od 15.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 9.00 hod., kedy si otec maloleté deti prevezme a aj odovzdá do školského zariadenia, ktoré maloleté deti navštevujú. Ďalej boli upravené v rozhodnutí súdu aj obdobia počas letných školských prázdnin a to každoročne od 15.7. od 9.00 hod. do 31.7. do 19.00 hod. a od 15.8. od 9.00 hod. do 31.8. do 9.00 hod., v období od 24.12. do 6.1. nasledujúceho roka každoročne od 30.12. od 17.00 hod. do 6.1. nasledujúceho roka do 17.00 hod., v párnom kalendárnom roku počas jarých školských prázdnin od soboty predchádzajúcej prvému dňu jarých prázdnin od 9.00 hod. do nedele nasledujúcej po poslednom dni jarých školských prázdnin do 19.00 hod., v nepárnom kalendárnom roku počas veľkonočných sviatkov od Zeleného štvrtka od 9.00 hod. do utorka nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku do 19.00 hod. Obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Voči predmetnému rozhodnutiu sa odvolal otec maloletých detí s tým, že Krajský súd v Nitre v napadnutých výrokoch rozsudku rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a v napadnutom výroku o úprave styku otca s maloletými deťmi zmenil čas, kedy si otec maloleté deti v rámci styku preberá do svojej starostlivosti a to vo štvrtok od 19.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 8.00 hod. Ako vyplýva z odôvodnení predmetných rozhodnutí, obe maloleté deti sa pri pohovore spočiatku odmietavo vyjadrovali k striedavej osobnej starostlivosti a až následne, po mesačnom pobyte u otca, verbalizovali záujem o túto formu starostlivosti. Pri pohovore s deťmi však psychológ zistil ovplyvňovanie názoru maloletých detí rodinným príslušníkom otca a zistil, že vyjadrenia detí boli v mnohých ohľadoch neprimerané ich veku a tiež

zistil bližšiu vzťahovú väzbu k matke ako k otcovi. Podľa rozhodnutia odvolacieho súdu, miesto otca v živote maloletých synov, rovnako ako miesto matky, je nezastupiteľné, avšak v upravenom rozsahu výkonu rodičovských práv a povinností má otec zabezpečený dostatočný priestor na realizáciu jeho rodičovských práv a kompetencií.

10. Styk otca s maloletými deťmi sa realizuje v zmysle rozhodnutia súdu, v prípade potreby sa rodičia dokážu dohodnúť aj na inom rozsahu styku otca s maloletými deťmi, prípadne výmene termínov styku otca s maloletými deťmi podľa vzájomných požiadaviek rodičov. Komunikácia rodičov je konštruktívna, obaja zhodne potvrdili, že sa dokážu porozprávať hlavne o potrebách maloletých detí. Otec býva aj naďalej v rodinnom dome, kde žila rodina spoločne pred rozvodom manželstva. Matka býva aktuálne s oboma maloletými deťmi v byte, ktorý je v jej vlastníctve, do ktorého sa sťahovali iba nedávno. U oboch rodičov majú maloleté deti vytvorené vhodné podmienky čo sa týka priestoru, potrieb a trávenia voľného času. Otec dosahuje u svojho zamestnávateľa priemerný čistý mesačný príjem 1.510,01 eura a matka 1.383,30 eura. Potreby maloletých detí sa od poslednej úpravy podstatným spôsobom nezmenili, otec si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom plní riadne, maloletý H. navštevuje 6. ročník základnej školy a maloletý H. 4. ročník základnej školy. Deti majú bežné potreby primerané ich veku, hlavne na stravu, oblečenie, školské potreby a pomôcky a každodenné potreby.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra zo dňa 27.10.2020 vyplýva, že obe maloleté deti boli vypočítané bez prítomnosti rodičov. Maloletý H. sa okrem iného vyjadril, že od rodičov vie čo znamená striedavá osobná starostlivosť. Aktuálne to funguje tak, že jeden a pol týždňa sú s bratom u matky a 4 dni u otca. Vzťah s matkou hodnotil ako dobrý, hrajú spolu karty, monopoly a iné, chodia spoločne k starej mame. Matka sa s ním pripravuje do školy, skúša ho a pomáha s domácimi úlohami. S otcom má rovnako dobrý vzťah ako s mamou, hrajú spoločne hry, napr. karty, bedminton, chodia k starej matke. S oboma rodičmi chodia na výlety. Chcel by pridať otcovi ešte jeden deň a predĺžiť tak čas strávený s ním, takže by bol u otca do utorka. Ako dôvody prečo by nechcel byť v striedavej osobnej starostlivosti so sedemdnovými intervalmi striedania uviedol, že si nechce často baliť veci, to sa hneď vybalia a musia sa ísť hneď zabaliť. Maloletý H. okrem iného uviedol, že vzťah s matkou má dobrý, čas trávia tým, že chodia spoločne na výlety. Obidvaja rodičia sú mu nápomocní s učením, vzťah s otcom označil rovnako ako s matkou za dobrý, tiež chodia na výlety. Maloletý uviedol, že vie čo znamená SOS, podľa jeho vyjadrenia s tým matka veľmi nesúhlasí a otec by bol za. Obaja rodičia sa s ním o tom rozprávali, matka viac, chcela by ho presvedčiť, že sedem a sedem dní je také strašne blbé a to zase nechce. Matka to zdôvodnila tým, že otec na nich v čase keď žili spoločne kričal. Maloletý ďalej uviedol, že za posledného trištvrtého roka sa otec spamätal a je milší, kričí keď si to zaslúžia, nechce aby sa striedavá starostlivosť realizovala v týždňových intervaloch, pretože by si musel stále prenášať veci. Chcel by byť zverený do striedavej osobnej starostlivosti v dvojtýždňových intervaloch. Vedel by si predstaviť, že by bol dva týždne bez matky, ale chcel by sa prispôbiť bratovi a vedel by si predstaviť striedanie v jeden a pol týždňových intervaloch, o čom sa aj rozprával s otcom. Aktuálna forma zverenia mu nevyhovuje z dôvodu, že s otcom trávi málo času.

12. Zo správy zo psychologickkej konzultácie realizovanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, referátom poradensko-psychologických služieb zo dňa 12.03.2021 vyplýva, že obe maloleté deti uviedli, že pri prípravách na vyučovanie im rodičia pomáhajú a majú záujem o to, aby mali čo najlepšie výsledky. Každý z rodičov je v niektorom z predmetov lepší, obaja sú niekedy nervózni, niekedy na nich aj kričia. Pri otcovi cíti väčší rešpekt a odstup, je vážnejší, mama aj keď je na nich nahnevaná a zvýši hlas, potom ich zasa poláskava, pritúli, čo majú radi, pri otcovi to nezažívajú. Boli smutní najmä z toho, že rodičia sa hádali a kričali na seba, väčšinou kvôli nim. Neboli presvedčení, že by sa chceli rovnako striedať u rodičov, hoci u otca by chceli byť o niečo dlhšie ako je to teraz. Maloletým deťom bol navrhnutý model kde by boli u otca celý týždeň, u mamy dva týždne a počas nich by išli k otcovi poobede podľa dohody. Obaja chlapci s takouto alternatívou súhlasili. Pri projektívnych metódach bola u oboch detí potvrdená potreba súdržnosti a túžby po úplnej rodine. Z pohovoru s rodičmi bolo zistené, že rodičia toho času pracovali formou home office a deti študovali dištančne. Rodičia sú im nápomocní v prípravách na vyučovanie, štúdium zvládajú dobre. Čo sa týka komunikácie, tú rodičia vnímali ako bezproblémovú, dodržiavajú rozsudok, podľa ktorého prebiehajú kontakty, spoločne riešia najmä potreby detí. Matka nesúhlasila s rozšírením kontaktov, rovnako ani so striedavou osobnou starostlivosťou. Zastávala názor, že by deti mali mať jeden domov. Nazdáva sa, že na ňu ako matku sú synovi silnejšie citovo naviazaní a aj pri osobnom rozhovore s nimi sa vyjadrili, že nechcú žiadnu zmenu a tento model im vyhovuje. Otec maloletých detí bol spokojný s kontaktmi s deťmi, dobre s deťmi vychádza, obe deti sa vyjadrili, že by

prijali striedavú starostlivosť a pri návrate k matke sa vyjadrili, že by s ním chceli byť dlhšiu dobu. Otec zostal bývať v ich pôvodnom rodinnom dome, v ktorom sa nič nezmenilo, deti sú vo svojich pôvodných izbách, sú tam doba a majú zo strany otca zabezpečené všetky potreby. Čo sa týka výchovy, on je prísnejší na výkon, školu, krúžky, má rešpekt. Voči matke detí je pred deťmi korektný, na matku nepočujú od neho kritiku. Vyjadril naďalej záujem o striedavú osobnú starostlivosť tak z vlastného záujmu, ako aj so záujmu detí, ktoré sa podľa jeho vyjadrenia takto vyslovili.

13. Zo správy zo psychologickkej konzultácie realizovanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, referátom poradensko-psychologických služieb zo dňa 14.05.2021 vyplýva, že otec aj naďalej trvá na striedavej osobnej starostlivosti, dokáže sa o chlapcov postarať po každej stránke a chce im byť dobrým rodičom. Zastáva postoj, že v prípade odmietnutia SOS deťmi by sa o túto formu starostlivosti viac neusiloval. Dal si vypracovať na seba znalecký posudok na rodičovské kompetencie vzhľadom k tomu, že mu exmanželka vyčítala isté osobnostné charakteristiky. Rovnako žiadal aj posudok na deti, kde boli zistené určité skutočnosti, ktoré matka detí neakceptovala a ďalšiu terapiu detí zakázala. Matka opakovane uviedla, že nesúhlasí s SOS, nespochybňuje pekný vzťah detí a otca a ich naviazanie, ani bytové podmienky, či starostlivosť o synov. Poukazuje najmä na povahu exmanžela, ktorý podľa jej názoru vytvára na deti tlak podobne ako v minulosti na ňu, čomu následne deti podľahnú, lebo ho nechcú sklamať, či sa obávajú mu povedať svoj názor a prežívanie. Vyjadrila nesúhlas s tým, že otec zablokoval deťom všetky kontakty s jej známymi okrem nej, kontroluje ich telefonáty a aj takýmto spôsobom ich ovplyvňuje. Z pohovoru s maloletým H. zo dňa 23.4.2021 bolo zistené, že novou situáciou v rodine je aktuálne očakávané sťahovanie sa s matkou do nového bytu a najmä prijatie partnera matky. To sú pre H. prekvapujúce okolnosti, ktoré neočakával. Hoci mu je dotýčny pán, s ktorým sa navštevujú, sympatický, vadí mu, že fajčí. Kontakty s otcom sú bezproblémové, u otca sa dobre cíti, má ho rád a prijal by aj SOS, pokiaľ by sa na nej rodičia dohodli. Na druhej strane sa obáva, aby tým nezranil matku, ktorá veľa pracuje a usiluje sa o to, aby im všetko zabezpečila. Maloletý H. nie je citovo pripravený na to, aby on sám prevzal a cítil zodpovednosť za toto rozhodnutie a emócie rodičov s tým spojené, nakoľko vždy jeden z rodičov bude nespokojný. Maloletý H. bol menej otvorený rozhovoru, bol uzavretý. Vyjadroval sa všeobecne, mal radosť zo sťahovania sa s mamou a bratom do nového bytu, kde bude mať vlastnú izbu. Tešia ho všetky činnosti s rodičmi či kamarátmi, je rád na počítači a veľmi ho baví hra na husliach. Na druhej strane sa dejú udalosti, ktoré sú pre neho náročné a je ťažké o nich s kýmkoľvek komunikovať. Jednak je to prítomnosť maminho priateľa, na ktorého príchod nebol pripravený a nevie presne, čo sa jeho prítomnosťou môže v rodine zmeniť. Náročné je pre neho aj rozhodovanie sa o úprave práv a povinností, ktoré sa toho času rieši, nechce sa k tomu vyjadrovať, má rád oboch rodičov a záleží mu na tom, aby boli spokojní. Nechce raniť ani jedného z nich, preto rozhodnutie, nech je akékoľvek, necháva na nich, on ho bude akceptovať, len nech sú rodičia spokojní. Akceptoval by rôzne alternatívy v prípade, ak sa rodičia na nich dohodnú. Zo záverov uvedenej správy vyplýva, že rodičovské kompetencie, vzťah a starostlivosť rodičov o maloleté deti sú zabezpečené po každej stránke u každého z rodičov. Obaja sa usilujú a darí sa im to, aby chlapci cítili ich lásku, záujem a oporu. O to náročnejšie je pre deti vyjadrovať sa k úprave práv a povinností. Pocit viny z rozhodnutia a následného sklamania niektorého z rodičov je tak silný, že chlapci radšej popierajú samých seba, než by mali zarmútiť, či sklamať rodičov. Z tlaku na rozhodovanie a zároveň únik pred ním môže byť dôvodom emocionálneho rozkolísania detí, ktoré je z ich pohľadu reakciou na dianie v rodine. Deti nemajú vnútorné zdroje na to, aby prevzali na seba zodpovednosť a voči rodičom sa stavajú ochránársky, čo je pretočený model. Musí byť v záujme rodičov, aby chránili deti, čo by v tomto prípade znamenalo dohodu. Z pohľadu RPPS vzhľadom na všetky doterajšie zistenia a najmä emocionálne prežívanie detí je v súčasnosti vhodné uplatnenie modelu striedavej osobnej starostlivosti, ku ktorému sa postupne rodičia aj deti dopracovali. Neboli zistené vážne kontraindikácie, ktoré by tomuto modelu bránili.

14. Zo znaleckého posudku znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých PhDr. Jozefa Ďanovského č. posudku 21/2020 zo dňa 2.6.2020 (ktorý bol vypracovaný na žiadosť otca) okrem iného vyplýva, že maloletý H. má vytvorenú bezpečnú vzťahovú väzbu k obidvom rodičom, preferoval by osobnú striedavú starostlivosť, projektívne techniky potvrdili bezpečnú vzťahovú väzbu k obidvom rodičom, má vytvorené bezpečné citové pripútanie k obidvom rodičom, aj k bratovi H.. Maloletý H. má vytvorenú bezpečnú vzťahovú väzbu k matke aj otcovi, tiež by preferoval osobnú striedavú starostlivosť, projektívne techniky potvrdili bezpečnú vzťahovú väzbu k obidvom rodičom. Je vo veku, kedy je z psychologického hľadiska vhodné akceptovať jeho názor, jeho myslenie je už dostatočne kritické na to, aby vedel vyhodnotiť aktuálnu situáciu a zdôvodniť preferenciu stretávania sa. Pre maloletého H. by bola forma striedavej osobnej starostlivosti vhodná.

Je pravdepodobné, že vekom u maloletých detí bude narastať potreba byť s otcom častejšie, ako sú v aktuálnej úprave styku. Pre zdravý psychický vývoj maloletých detí by bolo vhodné obidvomi rodičmi akceptovať ich rozhodovanie, s ktorým z rodičov a ako často chcú byť. V závere znalec uvádza, že k vypracovaniu znaleckého posudku mal iba materiály poskytnuté otcom maloletých detí a tým pádom aj nižšiu mieru objektivity vzhľadom k tomu, že nevyšetril aj matku maloletých detí. U maloletého H. bolo zistené zvýšené úzkostné prežívanie, u maloletého H. suspektné nočné mory. Z psychologického hľadiska by bola vhodná intervencia u detského psychológa. V znaleckom posudku bola vyhodnotená aj charakteristika osobnosti otca maloletých detí so záverom, že otec je bez príznakov vážnej duševnej poruchy. Intelekt je v pásme priemeru, momentálna nálada je stabilizovaná, myslenie bez vážnych kvalitatívnych porúch. Temperament je sangvinický. Osobnosť je dostatočne diferencovaná. Znalec mal pri vypracovávaní znaleckého posudku k dispozícii aj rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/15/2019-102 a rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9CoP/56/2019-163.

15. Otec absolvoval s maloletým H. vyšetrenie v Ambulancii klinickej psychológie a psychoterapie v Senci. Zo správy spoločnosti TENENET o.z., Lichnerova 41, Senec zo dňa 30.04.2021 okrem iného vyplýva, že v ich ambulancii bolo zrealizované jedno stretnutie s otcom v júli 2020 a dve individuálne stretnutia s maloletým zrealizované v júli a októbri 2020. Z ich strany bola kontaktovaná matka, prvýkrát bola nedostupná z dôvodu PN, v druhom prípade matka vyjadrila nesúhlas s pokračovaním poradenstva pre maloleté dieťa, čo vzali na vedomie a oznámili otcovi. V rámci spolupráce s maloletým neboli zrealizované psychodiagnostické vyšetrenia, riešili iba psychoterapeutickú pomoc, kedy otec uviedol ako problém nočné mory u dieťaťa. Na základe subjektívnych vyjadrení dieťaťa, tieto boli príležitostne prítomné, v uvedenom období sa vyjadril, že už menej. Pokiaľ problém u dieťaťa pretrváva a tvorí pre dieťa subjektívne záťaž, je na zvážení rodičov, kde a akým spôsobom by chceli zabezpečiť pre dieťa v prípade potreby poradenstvo tak, aby boli naplnené potreby dieťaťa. V priebehu nimi realizovaného pohovoru s dieťaťom sa neprejavil výraznejší psychický problém u dieťaťa, na základe ktorého by bolo v tom čase potrebné rodičom odporúčať ďalšie odborné konzultácie, či vyšetrenie.

16. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že zmena pomerov, ktorá nastala od posledného rozhodnutia súdu je takého charakteru, že si vyžaduje aj zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností. Obe maloleté deti aj napriek tomu, že majú aj naďalej silnejšie citové väzby na svoju matku, vyžadujú už širší kontakt so svojim otcom. Maloletý H. aj H. deklarovali, že správanie otca sa oproti času, keď boli rodičia v rozvodovom konaní zlepšilo, otec je milší, kričí iba keď si to zaslúžia, tak isto ako aj ich matka. Otec rovnako ako matka zabezpečuje obom maloletým deťom riadnu prípravu na školské vyučovanie a rovnako ako matka má záujem, aby dosahovali čo najlepšie výsledky. Rozdielnosť prístupu rodičov voči maloletým deťom, ktorú deti registrujú, spočíva jednak v povahách rodičov a z časti aj v rozdielnych úlohách matky a otca v rodine. Aj keď matka je pre deti stále najdôležitejšou osobou v ich živote a to najmä v prvých mesiacoch či rokoch, je tu aj otec a ich úlohy sa postupne s pribúdajúcim vekom detí stávajú vzájomne zastupiteľnými. Od posledného rozhodnutia súdu (Krajský súd v Nitre) ubehla síce iba doba jedného roka, avšak od zisťovania názoru maloletých detí a zisťovania skutočného stavu veci skoro dva roky. Kým v konaní sp. zn. 13P/15/2019 bolo skonštatované, že maloleté deti boli vo svojich vyjadreniach pred kolíznym opatrovníkom ovplyvnené rodinnými príslušníkmi otca v jeho prospech, zo súčasných vyjadrení maloletých detí skôr vyplýva, že ich názory boli ovplyvnené matkou (matka sa mala pred maloletými deťmi vyjadrovať, že: sedem dní je také strašne blbé, otec na nich v čase, keď žili spolu kričal, maloletý H. sa obával, aby nezranil matku tým, že by prijal striedavú osobnú starostlivosť a podobne). Aj skutočnosť, že obe maloleté deti dokázali výhrady, resp. svoj názor na súčasného partnera matky prezentovať až v rámci pohovoru na ÚPSVaR svedčí o tom, že svoju skutočnú vôľu pred matkou neprejavili, pravdepodobne z dôvodu, aby jej neublížili. Maloleté deti priateľa matky neprijali tak, ako to prezentovala matka a pravdepodobne by im úplne nevyhovovalo, pokiaľ by s nimi zdieľal spoločnú domácnosť. Túto skutočnosť matke ale neprezentovali. Maloleté deti sú už z danej situácie, ktorú ich rodičia nevedia vyriešiť dohodou, unavené, pričom akúkoľvek dohodu by maloleté deti akceptovali, to znamená že nemajú výhrady ani voči striedavej osobnej starostlivosti v prípade, ak by táto nevyvolala nové konflikty medzi ich rodičmi. Aj zo znaleckého posudku PhDr. Ďanovského je zrejmé, že obe maloleté deti majú vytvorené bezpečné pevné vzťahové väzby k obidvom svojim rodičom. Aj keď sa znaleckého dokazovania nezúčastnila matka maloletých detí (čo znalec vyhodnotil ako nižšiu mieru objektivity poskytnutých materiálov), znalec tento svoj znalecký posudok nevypracoval iba na základe tvrdení otca a maloletých detí, ale s maloletými deťmi vykonal aj projektívne techniky, ktorých výsledok maloleté deti nedokážu ovplyvniť napríklad tým, že by im niektorý z rodičov vnútil svoj názor ohľadne toho ako sa majú vyjadrovať pred znalcom. Znalec mal zároveň k dispozícii aj obe predchádzajúce rozhodnutia, v

ktorých bola podrobne popísaná situácia tejto rodiny a aj vzťah maloletých detí ku svojim rodičom v čase posledného rozhodovania. Aj komunikácia rodičov maloletých detí sa pravdepodobne, po odznení citovo vypätej doby v čase rozvodu manželstva, upokojila, obaja rodičia potvrdili, že dokážu spolu riadne komunikovať hlavne čo sa týka potrieb maloletých detí a pri určitých situáciách si dokážu vychádzať aj v ústrety. Súd tiež nezaznamenal také markantné rozdiely v smerovaní výchovy maloletých detí zo strany rodičov, ktoré by boli kontraindikáciou pre striedavú osobnú starostlivosť. Logický argument maloletých detí proti striedaniu sa u svojich rodičov, ktorý spočíval v prenášaní si vecí od jedného rodiča k druhému sa dá vyriešiť dobrou logistikou, pri ktorej im budú nápomocní obaja rodičia. Otec tiež vyjadril svoju vôľu zabezpečiť maloletým deťom takmer všetky potreby duálne, čím si maloleté deti budú prenášať len minimum vecí a aj vzdialenosť medzi súčasnými bydliskami oboch rodičov je pozitívnou skutočnosťou v prípade, ak by si maloleté deti predsa len u druhého rodiča niečo zabudli. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má súd za to, že doterajšia úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom je už aktuálne z pohľadu maloletých detí nevyhovujúca a striedavou osobnou starostlivosťou budú lepšie zabezpečené potreby maloletých detí a ich ďalší zdravý fyzický a psychický vývoj. Maloleté deti budú mať s oboma svojimi rodičmi rovnocenný kontakt tak, aby bolo rešpektované ich právo na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo detí na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Keďže obaja rodičia prejavili záujem o osobnú starostlivosť o maloleté deti a súd mal súčasne za preukázané, že obaja rodičia sú spôsobilí deti vychovávať a obaja majú vytvorené vhodné podmienky a predpoklady na zabezpečenie starostlivosti, súd návrhu otca vyhovel a obe maloleté deti zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Súd bral pri rozhodovaní do úvahy okrem iných skutočností aj vôľu detí, ktoré sú s ohľadom na ich vek a rozumovú vyspelosť schopné vyjadriť samostatne svoj názor. Obe maloleté deti sú ochotné sa prispôsobiť striedavej osobnej starostlivosti, pokiaľ to bude dohoda oboch rodičov a nebudú sa musieť prikláňať na stravu jedného alebo druhého rodiča. Takéto situácie ich s ohľadom, ktorý berú na svojich rodičov, neprímerane zaťažujú. Striedavou osobnou starostlivosťou si obe maloleté deti udržia väzby s oboma rodičmi a môžu tak profitovať z výchovy a prítomnosti oboch rodičov. Táto skutočnosť môže viesť k prospechu v ďalšej výchove detí a ich smerovaní. Pozitívna je aj tá skutočnosť, že rodičia bývajú neďaleko od seba, preto prostredie, v ktorom sa deti pohybujú, či už v starostlivosti otca, alebo v starostlivosti matky, je totožné. Deti aj naďalej môžu navštevovať tú istú školu, stretávať sa s okruhom tých istých priateľov. Takýmto spôsobom bude aj naďalej zabezpečená stabilita výchovného prostredia. Nakoľko matka maloletých detí sa k striedavej osobnej starostlivosti vyjadrovala negatívne a nevyjadrila sa konkrétne, v prípade vyhovenia návrhu otca, k frekvencii striedania, súd upravil striedanie maloletých detí u svojich rodičov tak, ako požadoval otec maloletých detí vo svojom písomnom návrhu. Súd má za to, že striedanie maloletých detí po týždni zabezpečí pravidelný kontakt bez dlhšieho odlúčenia s oboma rodičmi a tieto intervaly sú primerané aj z hľadiska ich súčasného veku.

17. Nakoľko dĺžka striedavej osobnej starostlivosti bude u oboch rodičov rovnaká a ich príjmy sú tiež približne rovnaké, súd vyživovacou povinnosťou ani jednému z rodičov neurčil.

18. O trovách konania súd rozhodol tak, že nárok na ich náhradu v zmysle ustanovenia § 52 Zákona č. 161/2015 Z. z. (Civilný mimosporový poriadok) žiadnemu z účastníkov nepriznal.

19. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých detí. Odvolanie odôvodnila tým, že od posledného rozhodnutia krajského súdu dňa 16.04.2020 do podania návrhu otca dňa 21.08.2020 uplynula krátka doba, počas ktorej nedošlo na strane rodičov a ani na strane maloletých detí k žiadnej zmene. Súd v predchádzajúcom konaní vykonal rozsiahle dokazovanie, pričom aj na podklade viacerých pohovorov s deťmi a tiež vyjadrenia ÚPSVaR rozhodol o zverení maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, čo sa ukázalo ako rozhodnutie reflektujúce záujem mal. detí. V konaní 24P/2010/2020 nebola nespochybniteľne preukázaná taká podstatná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala potrebu zmeny výchovného prostredia v záujme maloletých detí. Podľa § 78 Zákona o rodine a v spojení s § 121 Civilného mimosporového poriadku je podstatná zmena pomerov podmienkou pre možnosť zmeniť rozhodnutie ohľadne zverenia dieťaťa. Táto zmena pomerov musí byť podstatnou oproti pomerom, za ktorých bolo rozhodnuté o predošlej úprave zverenia dieťaťa. Zmena pomerov musí byť v súdnom konaní riadne preukázaná, k čomu však v konaní neprišlo. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie oprel o znalecký posudok č. 21/2020 PhDr. Jozefa Daňovského, znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých. Sám znalec na str. 27 uvádza: „Uvedomujem si, že k vypracovaniu tohto znaleckého posudku som mal iba materiály poskytnuté otcom mal, detí. A tým pádom aj nižšiu mieru objektivity vzhľadom k tomu, že

som nevyšetřil matku mal, detí“. Znalcom matka nebola vôbec vyšetřená. Nebol oboznámený s jej stanoviskom a v posudkovej časti zmienka o nej úplne absentuje. Tento znalecký posudok považuje za nepreskúmateľný, pretože znalec uviedol nekompletné výsledky metodík a neuvádza ani rozbor použitých metodík, ktorý by poskytol pochopenie k nim vysloveným záverom. Z vyššie uvedených dôvodov na Ministerstvo spravodlivosti SR podala aj podnet na preskúmanie zákonnosti a správnosti postupu znalca pri vypracovaní znaleckého posudku č. 21/2020 zo dňa 02.06.2020. Dňa 19.01.2021 bola Ministerstvom spravodlivosti upovedomená o tom, že o výsledku preskúmania podnetu budú informovať, k čomu však zatiaľ neprišlo. Pokiaľ ale súd zobral do úvahy uvedený znalecký posudok, nemalo zostať bez povšimnutia, že znalec v závere svojho posudku uvádza, že mal. H. H. má zvýšené úzkostné prežívanie a mal. H. H. má suspektné nočné mory. Otec bez jej zaangažovania absolvoval aj ďalšie vyšetrenia mal. H., a to v Ambulancii klinickej psychológie a psychoterapie v Senci, kde uviedol ako problémové nočné mory u maloletého. Súd však bližšie neskúmal, či u mal. H. nočné mory pretrvávajú, kedy sa prejavujú a aký majú pôvod. Podľa jej názoru opakované vystavovania maloletých detí vypočúvaniu znalcom a rôznymi psychológmi nebolo v ich záujme a nijako neprispelo k tomu, aby sa vysporiadali s aktuálnou rodinnou situáciou.

20. Súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutočný názor maloletých detí na striedavú osobnú starostlivosť a samotnému postoju detí nevenoval náležitú pozornosť. Súd prvej inštancie nesprávnym spôsobom vyhodnotil rozhodné skutočnosti vyplývajúce zo správ z pohovorov s maloletými deťmi. Súd síce konštatuje, že deti sú vzhľadom na ich vek a rozumovú vyspelosť schopné vyjadriť samostatne svoj názor, avšak zo správ z psychologickéj konzultácie realizovanej ÚPSVaR, referátom poradensko-psychologických služieb takýto záver nevyplýva. Mal. H. pred kolíznym opatrovníkom na pohovore dňa 22.10.2020 na oddelení SPODSK najskôr uviedol, že jemu súčasný model stretávania 1,5 týždňa u maminy a 4 dni u otca vyhovuje. Neskôr uviedol, že by chcel byť u otca o jeden deň dlhšie. Následne na psychologickéj konzultácii realizovanej ÚPSVaR, referáte poradensko-psychologických služieb už pôsobil neisto, pri rozhovore bol uzavretý, chcel sa ukryť pred rozhovorom, zahľabal si tvár rúškom a kapucňou. K problému sa vyjadroval všeobecne. Rozhodovanie ohľadne úpravy práv a povinností považoval za náročné, nechcel sa k nemu vyjadrovať. Keďže nechcel raniť ani jedného z rodičov rozhodnutie, nech je akékoľvek, nechal na rodičov, len nech sú spokojní. Mal. H. radšej poprel sám seba, len aby nemusel na seba prevziať zodpovednosť za rozhodovanie. Ako vyplýva zo správ z psychologickéj konzultácie s mal. H. zo dňa 14.05.2021 ani mal. H. nie je citovo pripravený na to, aby on sám prevzal a cítil zodpovednosť za rozhodnutie ohľadne SOS a emócie rodičov s tým spojené, nakoľko vždy jeden z rodičov bude nespokojný.

21. Zo správ je zrejmé, že tlak na deti je dôvodom ich emocionálneho rozkolísania a deti pri krátkych pohovoroch neboli schopné vyjadriť svoj skutočný názor. Z pohovorov s deťmi vyplýva, že otec s nimi o striedavej osobnej starostlivosti vedie rozhovory a robí všetko pre to, aby deti jeho názory prezentovali ako svoje vlastné. Deti sa otca boja a majú pred ním až chorobný rešpekt. Zo samotného konania nevyplývalo, že deti by boli s aktuálnym modelom stretávania sa s otcom nespokojné a že by pociťovali potrebu zmeny. Ani v jednej zo správ z psychologických konzultácií sa nevenovala náležitá pozornosť dôvodom, pre ktoré by mali deti uprednosťovať striedavú osobnú starostlivosť pred modelom stretávania sa s otcom, ktorý v súčasnosti funguje. Jediný spôsob, akým by bolo možné zistiť skutočný názor detí a zodpovedať otázku vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti pre maloleté deti je nariadenie znaleckého dokazovania. Tomuto návrhu však súd bez ďalšieho zdôvodnenia nevyhovел. Postup súdu, kedy bez riadneho znaleckého dokazovania po roku zmenil rozhodnutie o zverení detí, považuje za nesprávny.

22. Súd prvej inštancie nedostatočne zohľadnil aj ďalšie skutočnosti, ktoré majú podstatný vplyv pre rozhodovanie o zmene výchovného prostredia pre deti. Súd pri svojom rozhodovaní vôbec nebral do úvahy citovú orientáciu detí a stabilitu ich výchovného prostredia. Spolu s mal. deťmi sa presťahovala do nového bytu. Mal. deti sa na to veľmi tešili, sú tam šťastné a spokojné. V uvedenom byte býva len ona s mal. deťmi. Jej partner tam nebýva, keďže žije a pracuje mimo Nitry. Mal. deti sa po poslednom súdnom rozhodnutí zastabilizovali, v škole dosahujú dobré výsledky a ona neeviduje u nich žiadne problémy. U mal. H. sa v jej domácnosti neprejavujú nočné mory (na rozdiel od domácnosti otca, kde máva nočné mory, čo svojej výpovedi potvrdil aj on sám). Keď prišla domov po poslednom pojednávaní a deti na základe ich dopytu oboznámila s rozhodnutím súdu ohľadne nariadenia SOS, deti začali veľmi plakať, zavreli sa do izby a odmietli s ňou komunikovať. Po čase povedali, že oni SOS nechcú a nikdy takýto názor nevyjadrili. Mal. deti sú na ňu citovo veľmi naviazané a prechovávali k nej silnejšie citové väzby

ako k otcovi (čo vyplynulo aj z vykonaného dokazovania). V jej domácnosti sa cíti v bezpečí a z ich vyjadrení vie, že v domácnosti otca nie sú sami sebou. Pre úplnosť dodáva, že keď im ponúkne aj nad rámec súčasnej súdnej úpravy stretnúť sa s otcom, túto možnosť nevyužívajú a radšej zostanú doma, alebo idú von s kamarátmi.

23. Podľa jej názoru, súd nedostatočne vyhodnotil aj pomery na strane otca, keď si bez ďalšieho osvojil jeho tvrdenie, že zamestnávateľ mu dlhodobo umožní pracovať formou home-office. Otec je zamestnancom štátnej správy a miesto výkonu jeho práce je v Bratislave, kde aj pravidelne dochádza. V neposlednom rade poukazuje aj na ďalšie predpoklady striedavej osobnej starostlivosti. Predpokladmi riadneho fungovania striedavej osobnej starostlivosti o dieťa je predovšetkým vzájomná tolerancia rodičov, spoločná vôľa i schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať. Vzájomná funkčná komunikácia rodičov je jeden z najdôležitejších faktorov, ktorý má vplyv na to, že striedavá osobná starostlivosť bude tým najlepším riešením pre maloleté dieťa a predovšetkým, že pôjde o jeho záujem. V súčasnosti je však komunikácia medzi nimi, rodičmi mal. detí, konfliktná a napätá. Otec má rozdielne výchovné metódy ako ona a ju ako matku nerešpektuje. Ako rodičia spolu takmer nekomunikujú. Aj z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec ju neinformoval ani o takých podstatných veciach, aké sú vyšetrenia detí u psychológov. Dokonca deťom zakázal hovoriť jej o tom. V prípade, že sú nútení spoločne riešiť niektoré záležitosti ohľadne maloletých detí, otec je na ňu agresívny, ponižuje ju a jej názor vôbec nerešpektuje. Akákoľvek vzájomná komunikácia končí tým, že sa pohádajú.

24. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník tak, že na súdnom pojednávaní dňa 18.05.2021 vo svojom konečnom návrhu uviedol, že navrhuje, aby boli mal. deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov s týždňovými intervalmi striedania. V prípade, ak by súd určoval výživné na mal. deti, jeho výšku ponecháva na rozhodnutí súdu. Pri svojom vyjadrení vychádzal kolízny opatrovník z rozhovoru s mal. deťmi, ktorý bol vykonaný dňa 22.10.2020 na základe dožiadania OS v Nitre v rámci konania o úpravu práv 24P/210/2020 a tiež z vykonaných konzultácií s rodičmi a s mal. deťmi na RPPS pri ÚPSVR v Nitre. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky trvá na svojom návrhu, pričom poukazuje na vyjadrenie mal. detí počas rozhovoru s mal. deťmi, kedy obidve mal. deti prezentovali, že majú záujem s otcom tráviť viac času. V priebehu spolupráce sa ukázalo, že obidvaja rodičia dokážu v čase, keď majú mal. deti vo svojej starostlivosti zabezpečiť saturáciu ich relevantných potrieb v plnej miere. Vzťahové disharmónie medzi rodičmi môžu byť prekážkou konštruktívneho fungovania akejkoľvek úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom po rozvoze rodičov. Je potrebné, aby rodičia zachovávali pozitívny obraz druhého rodiča z dôvodu, že nezhody medzi rodičmi sú pre dieťa najmenej škodlivé v prípade, ak nie je vťahované ako svedok, ani ako prostredník, ani ako obeť a ani ako ten, ktorý má rozhodnúť a tým na seba prebrať zodpovednosť dospelých. V záujme mal. detí je napriek všetkému, čo rodičov detí vo vzájomnom partnerskom vzťahu a po jeho skončení sklamalo a zranilo nevypovedať rodičovský vzťah, neposudzovať druhého rodiča výlučne podľa vlastných ideálov a princípov a dovoliť svojmu dieťaťu slobodne si užívať lásku a ochranu druhého rodiča. Pokladáme za dôležité upevňovať v mal. deťoch pozitívne zážitky s druhým rodičom, čo u nich posilní ich osobnú a rodinnú identitu a integritu. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti sa stotožňujú s rozhodnutím súdu I. inštancie a navrhujú odvolaciemu súdu, aby odvolanie matky proti napadnutému rozsudku zamietol a aby predmetné potvrdil ako vecne správne.

25. K odvolaniu matky sa vyjadril otec tak, že rozhodnutie prvoinštančného súdu považuje za správne.

26. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie (§ 65, § 66 CMP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP v spojení s § 391 ods. 2 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

28. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

29. Podľa § 391 ods. 1 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

30. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

32. Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

33. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

35. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

36. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (CMP) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

37. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

38. Odvolací súd preskúmvajúc dôvodnosť podaného odvolania matky zistil, že otec maloletých detí sa písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.08.2020 domáhal, aby súd zveril obe maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždenných intervaloch a to tak, že matka bude mať maloleté deti v osobnej starostlivosti každý párny týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 18.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 18.00 hod. a otec bude mať maloleté deti v osobnej starostlivosti každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 18.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 18.00 hod. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičom výživné súd neurčí. Návrh bol otcom podaný po poslednej zmene realizovanej rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/15/2019 - 102 zo dňa 03.09.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9CoP/56/2019 - 163 zo dňa 16.04.2020.

39. Odvolací súd ucelene konštatuje, že z obsahu napadnutého rozsudku nebolo možné dosť dobre konštatovať, že sa prvoinštančný súd vysporiadal so zmenou pomerov, potrebným rozsahom dokazovania a použitými dôkazmi. V rozhodnutí absentuje presvedčivé odôvodnenie nezakladajúce prerušenie práva na spravodlivý proces.

40. Odvolací súd z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo zistil, že dôkazné prostriedky, ktoré viedli k záverom súdu o opodstatnenosti nariadenia striedavej osobnej starostlivosti nevzišli z vyvážených postupov získavania takých prostriedkov a nevytvorili v očiach odvolacieho súdu obraz o spravodlivom a objektívnom prístupe k rodinným otázkam a usporiadaniu vzťahov účastníkov tohto konania.

41. Správne, zákonné a spravodlivé rozhodnutie je nepochybne existujúcou požiadavkou práva na spravodlivý proces a rozhodnutie v civilnom procese nemôže byť tejto požiadavke vzdialené. Civilný

mimosporový poriadok identifikuje rozsah zisťovania skutkového základu (podkladu) rozhodnutia tak, že súd je povinný zistiť v konaniach podľa tohto zákona skutočný stav veci, ktorý je mierou čo najbližšieho priblíženia sa hmotnoprávneho rozsahu práv, povinností a právom chránených záujmov. Je treba zdôrazniť, že uvedené smerovanie nie je možné dosiahnuť bez súčinnosti účastníkov konania ako aj subjektov na konaní zúčastnených, preto zákon aj v týchto veciach trvá na naplnení základných procesných povinností (povinnosti tvrdenia právne relevantných skutočností a dôkazná povinnosť). V mimosporových konaniach si súd môže osvojiť zhodné tvrdenia účastníkov konania, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti a za predpokladu, že nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním (§ 37 CMP). Pri zisťovaní skutočného stavu veci súd nie obmedzený zákonnou ani sudcovskou koncentráciou (§ 34 CMP). (Smyčková, R., Števíček, M., Tomašovič, M., Kotrecová, A. a kol. Civilný mimosporový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2017, 156-157 s.).

42. Podkladom vo vzťahu k posudzovaniu názorov detí a vhodnosti SOS pre rozhodovanie prvoinštančného súdu bol znalecký posudok č. 21/2020 znalca PhDr. Jozefa Ďanovského zo dňa 02.06.2020, ktorého zadávateľom bol otec a z obsahu ktorého sa možno dozvedieť, že sám znalec v tzv. iných zisteniach pripustil, že podklady pre spracovanie mal len zo strany otca. Ďalej prvoinštančný súd vychádzal zo správy ÚPSVaR Nitra zo dňa 27.10.2020 (a úradného záznamu z 22.10.2020), z obsahu ktorého podľa názoru odvolacieho súdu okrem iného vyplýva, že mal. H. narábal pomerne presvedčivo s jeho predstavami o tom, čo je SOS a vedel si predstaviť rozsah časových modelov SOS a tiež mal. H. vediac rozprávať samostatne a vyjadriť svoj názor a pocity uviedol, že nechce striedanie v 7 dňových intervaloch, chcel by pridať otcovi jeden deň. Z obsahu tvrdení maloletých bolo možné zistiť, že sa s nimi rodičia o SOS rozprávali a aj na nich vplývali. Uvedené vyjadrenia maloletých vznikli po tom ako sa na predvolanie úradu dostavili maloleté deti v sprievode rodičov. Ďalej prvoinštančný súd vychádzal zo správnej psychologickkej konzultácie zo dňa 12.03.2021, z ktorého obsahu okrem iného vyplýva, že maloletí neboli presvedčení, že by sa chceli rovnako striedať u rodičov, hoci u otca by chceli byť dlhšie. Na návrh pracovníčok úradu prejavili maloletí súhlas s modelom týždeň u otca a dva týždne u matky. Komunikácia úradu s rodičmi bola komplikovanejšia. Súd vychádzal aj zo správy TENENET o.z. a zo správy ÚPSVaR Nitra zo dňa 14.05.2021, z ktorého sa vyjadroval maloletý H. z prekvapujúcej skutočnosti o novom priateľovi matky, prijal by aj SOS pokiaľ by sa rodičia dohodli. Obe maloleté deti podmieňovali „akýkoľvek model“, len aby bola dohoda a spokojnosť rodičov.

43. Odvolací súd konštatuje, že novela zákona o rodine vykonaná zákonom č. 217/2010 Z. z. zaviedla do rodinného práva inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti. Striedavá osobná starostlivosť je taká úprava osobnej starostlivosti o dieťa, keď je dieťa v osobnej starostlivosti každého z rodičov po určitú presne určenú dobu tak u otca ako aj u matky. Dieťa sa teda zverí do starostlivosti striedavo jednému a druhému rodičovi na presne určené časové obdobie opakovane. Laicky by sa dalo povedať, že ide o pravidelné striedanie miesta pobytu dieťaťa. Ide o pomerne prelomový spôsob osobnej starostlivosti o dieťa, ktorý zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ich rozchode.

44. Z ustanovenia § 24 ods. 2 CSP vyplýva, že ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, súd musí skúmať, či sú dané podmienky na jej realizáciu a najmä, či striedavá osobná starostlivosť bude v záujme dieťaťa. Právna úprava zakotvená v § 24 ods. 2 Zákona o rodine korešponduje s Dohovorom o právach dieťaťa prijatým 20. novembra 1989, ktorý v článku 3 ods. 1 určuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Článok 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako aj listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

45. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obom rodičom a vždy prihliada na záujem dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a na schopnosti rodičov vzájomne sa dohodnúť na výchove a starostlivosti o dieťa. Súd dbá, aby

bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi (§ 24 ods. 4 Zákona o rodine). Rodičovské práva sú zakotvené v § 28 Zákona o rodine, pričom štandardom pri schopnosti oboch rodičov a záujme aspoň jedného z nich je striedavá starostlivosť, len vo výnimočných prípadoch nie a túto výnimočnosť a dôvod pre nemožnosť striedavej starostlivosti súdy skúmajú. V zmysle zákona o rodine obaja rodičia sú spôsobilí vychovávať dieťa, pokiaľ nie je preukázaný opak. Striedavá starostlivosť chráni záujem zachovať dieťaťu oboch rodičov a umožňuje zachovať dieťaťu aspoň rekonštruovanú rodinu, keď už došlo k rozchodu alebo rozvodu rodičov. Striedavá starostlivosť je alternatívou, ktorá deťom pomáha prekonať adaptáciu na zmenu vzťahových pomerov. Takýmto riešením sa z ich života nevytráti významnejším spôsobom ani jeden z rodičov. Pri striedavej starostlivosti ide o to, že aj keď dieťa prichádza o rodinné istoty, bude mať k dispozícii rovnako oboch rodičov; je to forma, ktorá ochráni dieťa od toho, aby sa muselo rozhodovať, ktorý rodič je ten dobrý, selektovať a potláčať svoje potreby a túžby vo vzťahu k jednému alebo druhému rodičovi. Rodičia musia spolu komunikovať a mať na mysli v prvom rade prosperitu a pohodu svojho dieťaťa, pričom si majú vytvoriť takú formu interakcie, ktorá nebude svojim konfrontačným charakterom na dieťa doliehať. Základným mementom pre každého z rodičov by mala byť skutočnosť, že snahou predostierať dieťaťu problematický obraz toho druhého rodiča sa aktívne podpisujú na možných negatívnych dopadoch v jeho vývine.

46. Z uvedeného vyplýva, že predpokladmi na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, sú:

- jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov,
- lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov,
- spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa,
- záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa (predpokladom nie je záujem obidvoch rodičov o striedavú osobnú starostlivosť, ale záujem o osobnú starostlivosť, teda že obidvaja rodičia chcú mať dieťa u seba),
- súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

47. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

48. Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

49. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

50. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

51. Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

52. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

53. Odvolací súd poukazuje v súvislosti so skúmaním najlepšieho záujmu maloletých na Dohovor o právach dieťaťa, prijatého dňa 20.11.1989, ktorý vo svojom článku 3 ods. 1 stanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň článok 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú

zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako tak Listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a neplnoleté deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona.

54. Vychádzajúc z uvedeného je potrebné zdôrazniť, že potreba zabezpečenia ochrany maloletého z hľadiska vnútroštátnej úpravy vychádza najmä zo Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod.

55. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju.

56. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu súdneho spisu, z konania pred súdom prvej inštancie a podaného odvolania dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie matky je dôvodné, a to s poukazom na to, že súd prvej inštancie nedostatočne skúmal splnenie podmienok na zverenie maloletých detí H. a H. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, teda najmä neskúmal záujem maloletých dostatočne.

57. Z pohľadu vykonaného dokazovania odvolací súd konštatuje zistenia, podľa ktorých v skoršom konaní (sp. zn. 13P/15/2019, resp. sp. zn. 9CoP/56/2019) bolo súdom konštatované nezastupiteľné miesto otca v živote maloletých, ale v tam upravenom rozsahu považoval súd úpravu práv a povinností za dostatočnú (nešlo o striedavú osobnú starostlivosť). Rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 29.04.2020. Následne podal otec dňa 21.08.2020 návrh na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom a žiadal nariadiť striedavú osobnú starostlivosť. Nie je vylúčené, že v rodinnom živote účastníkov mohla nastať taká zmena, ktorá by opodstatňovala dôvodnosť zmeny pomerov a nariadenia SOS aj po relatívne krátkom čase od poslednej úpravy. Na druhej strane, musí z obsahu dokazovania v neskoršom konaní nepochybniteľne a presvedčivo taký záver vyplývať. Je treba zdôvodniť, čo z relevantných skutočností, ktoré tvorili podklad skoršieho rozhodovania sa zmenilo do takej miery, že záujem maloletých na SOS je prítomný a je na mieste zverenie maloletých do SOS.

58. Pochybnosti v tomto prípade podľa názoru odvolacieho súdu vyplývajú aj z nedostatočne prijatého zhodnotenia (z konania nazhromaždených) dôkazov prvoinštančným súdom. Primárny nedostatok odvolací súd vidí v skutočnosti, že do konania bol otcom predložený znalecký posudok, ktorý v sebe samotnom zahŕňa okrem preferencie zistenia vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti s dvojtýždňovou periodicitou u maloletých aj vyjadrenie samotného znalca, že podkladmi boli len materiály poskytnuté otcom. Prvoinštančný súd síce k dispozícii uvedené vyjadrenie znalca mal, ale pretože sa k uvedenému „zhodnoteniu“ váhy dôveryhodnosti objektivity znaleckého posudku nijako relevantne nevyjadril, vniesol do konania pochybnosť o presvedčivosti záverov o vhodnosti SOS a záujmu maloletých detí na SOS. Nebolo možné prehliadnuť, že sám otec v konaní potvrdil, že realizoval s deťmi návštevy u psychológa aj bez vedomia matky a aj zadávateľom znaleckého posudku bol otec. Realizácia zisťovania „názorov“ maloletých detí u psychológa je tak spôsobilá zadať pochybnosť o ich výsledkoch, pretože takému zisťovaniu predchádzal bezprostredný čas strávený s jedným z rodičov, ktorý môže na taký úkon maloleté dieťa „pripraviť“. Neskoršie vyjadrenia maloletých detí na ÚPSVaR ako jednoznačne znejúce v prospech SOS podľa názoru odvolacieho súdu neboli.

59. Inými slovami, v konaní sa žiada stav záujmu maloletých detí objektivizovať. Objektivizovať je treba záujem maloletých aj vzhľadom na obsah správ ÚPSVaR, z ktorých nevyplýva jednoznačnosť verbalizácie detí v prospech týždennej striedavej starostlivosti. Napokon z posledného zisťovania pred ÚPSVaR deti uprednostnili „akýkoľvek model“ len nech sú rodičia spokojní. Odvolací súd odporúča

prvoinštančnému súdu zväžiť objektívne znalecké skúmanie záujmu maloletých detí vo vzťahu k vhodnosti SOS, čomu by malo predchádzať zisťovanie, či je vôbec vhodné deti podrobovať takému posudzovaniu vzhľadom na to, že už boli v poslednom období skúmaním odborníkov podrobované. K vhodnosti ďalšieho odborného posudzovania maloletých detí je na mieste vyžiadať stanovisko odborníkov z referátu poradenskopsychologického (ÚPSVaR) a samotných rodičov. Na základe takého zisťovania je treba rozhodnúť, či sa v konaní zvolí znalecké skúmanie vhodnosti SOS, alebo (v prípade extrémnej nevhodnosti podrobenia maloletých znaleckému skúmaniu) pre konečné zhodnotenie tohto záujmu súd vykoná (menej „invazívny a kratšie trvajúci“) výsluch maloletých detí sám (§ 38 ods. 1, 2 CMP).

60. Až po doplnení dokazovania v naznačenom smere, súd prvej inštancie pri rešpektovaní záväzného právneho názoru odvolacieho súdu obsiahnutého v tomto rozhodnutí (§ 391 ods. 2 CSP) opätovne vo veci úpravou práv a povinností rodičov k maloletým deťom rozhodne.

61. Odvolací súd v závere poukazuje na to, že je vhodnejšie (správnejšie) v záhlaví ako aj vo výrokovej časti rozhodnutia, pokiaľ súd zvolil označenie maloletých po dvojbodke, zvolíť nominatív krstných mien označovaných maloletých, najmä za situácie, ak krstné mená maloletých sa v akuzatívne zhodujú s nominatívom mien ženského rodu (H.).

62. Vychádzajúc z týchto dôvodov odvolací súd podané odvolanie matky považoval za dôvodné a napadnutý prvoinštančný rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

63. Vo svojom novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

64. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).